

Čj. 18677/2024-UVCR

Zápis z jednání Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jen „Rada“)
konaného dne 14. května 2024

Místo a čas konání: Strakova akademie, hybridní formát, 10:00–13:00

Přítomné členky a členové (zástupkyně a zástupci členek a členů):

	Jméno a příjmení	Instituce
1.	Andrys Ondřej zastupuje: Lucie Viktorinová	MŠMT
2.	Binder Roman zastupuje: Helena Doktorová	MF
3.	Čermáková Marie	Sociologický ústav AV
4.	Dvořák Karel	MSP
5.	Hutňan Michal (online)	MZe
6.	Jonáková Johana	Gender Studies
7.	Jurajda Štěpán (online)	CERGE-EI
8.	Kolínská Rut	Síť pro rodinu
9.	Kos Mottlová Markéta	Fórum 50 %
10.	Kotalíková Jana	vedoucí Úřadu vlády ČR
11.	Křeček Stanislav zastupuje: Kubátová Barbara (online)	veřejný ochránce práv
12.	Machová Jana zastupuje: Forman Michael (online)	MK
13.	Mana Vladimír (online)	MPO
14.	Marvánová Vargová Branislava	nezávislá odbornice
15.	Mazániková Nika (online)	NESEHNUTÍ
16.	Odstrčilová Zdislava (online)	MPSV
17.	Oujezdská Marie (online)	Národní centrum pro rodinu
18.	Pavlas Tomáš (online)	Otevřená společnost
19.	Pertold Filip	CERGE-EI
20.	Petráková Vladimíra (online)	nezávislá odbornice
21.	Pikešová Zdeňka	MMR
22.	Postránecký Josef	MV
23.	Rojíček Marek zastupuje: Martin Zelený	ČSÚ
24.	Rubeš Radek zastupuje: Pazdírková Markéta	MZV
25.	Smetáčková Irena	PedF UK
26.	Smolíková Marta	Česká ženská lobby

27.	Sokolová Radka zastupuje: Šárka Homfray	Českomoravská konfederace odborových svazů
28.	Součková Ludmila (online)	Liga otevřených mužů
29.	Šimáčková Laurenčíková Klára	zmocněnkyně vlády pro lidská práva
30.	Šípová Adéla (online)	zástupkyně ministra pro legislativu
31.	Šmídová Iva (online)	FSS MU
32.	Valentová Eva (online)	SIMI
33.	Vančura Petr zastupuje: Kubalík František (online)	MO
34.	Zachariášová Lucia (online)	nezávislá odbornice
35.	Zikmundová Simeona zastupuje: Richard Ščerba	MŽP

Omluvené/í členky a členové:

	Jméno a příjmení	Instituce
1.	Fiala Petr	předseda vlády
2.	Drbalová Vladimíra	Svaz průmyslu a dopravy
3.	Chržová Jana	Česká svaz žen
4.	Laburdová Claudie	Slovo 21
5.	Policar Radek	MZd
6.	Rosenbergerová Olga	nezávislá odbornice
7.	Vavřina Martin	MD

Hostky a hosté:

	Jméno a příjmení	Instituce
1.	Berkovec Jiří (online)	MZd
2.	Bulant Matěj (online)	NPI
3.	Freiková Lucie (online)	MZe
4.	Havela Jakub (online)	MSP
5.	Havelková Barbara (online)	Oxford University
6.	Kinský Jiří (online)	MPSV
7.	Křemenová Romana (online)	MPO
8.	Kubíková Hana (online)	MMR
9.	Kuchyňková Iva (online)	Charita
10.	Linková Kateřina (online)	MPSV
11.	Maufras Černohorská Vanda	GEK
12.	Pastorová Markéta (online)	NPI
13.	Poláčková Jana (online)	MO
14.	Škabraha Dokoupilová Maggie	MŽP

15.	Šmídová Alena (online)	MŽP
16.	Tkáčová Natálie	ISSP
17.	Uhlířová Veronika (online)	MV
18.	Uhlířová Zdeňka (online)	MF
19.	Valšková Věra (online)	MD
20.	Zdražilová Petra (online)	MK

Sekretariát Rady (Odbor rovnosti žen a mužů, dále jako „Odbor“):

Amálie Andršová, Darja Čablová, Veronika Fajmonová, Lucie Hradecká (online), Markéta Gregorová, Katarína Palčová (online), Markéta Malínková, Ondřej Medal, Radan Šafařík a Monika Šamová.

1. Úvod, schválení programu

K. Šimáčková Laurenčíková přivítala přítomné na druhém jednání Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Rada“) v roce 2024. Současně omluvila předsedu vlády v pozici předsedy Rady, P. Fialu z účasti. Upozornila, že jednání je hybridní. Členové a členky jsou přítomni v sále a připojeni online. Členové a členky Rady připojení online vyjádří své hlasy formou pro – proti – zdržel/a se v chatu. Jednání se účastní také resortní koordinátorky a koordinátoři rovnosti žen a mužů. Rada má aktuálně 42 členů a členek, k usnášení schopnosti je potřeba přítomnosti alespoň 22 členek a členů. V době zahájení jednání bylo přítomných 27 členů a členek Rady. Rada byla tudíž usnášeníschopná.

Následně K. Šimáčková Laurenčíková přistoupila k představení programu:

Návrh programu jednání Rady vlády pro rovnost žen a mužů 14. května 2024 od 10:00	
1. Úvod, schválení programu	místopředsedkyně Rady
2. Plnění úkolů a usnesení z předchozích jednání rady, informace o činnosti sekretariátu	místopředsedkyně Rady, členky a členové Rady
3. Schválení Výroční zprávy Rady vlády pro rovnost žen a mužů za rok 2023	místopředsedkyně Rady
4. Podněty výborů a pracovních skupin Rady a) Zpráva za rok 2023 o plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí b) Podnět Výboru pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů k dopadům tzv. ozdravného balíčku na rovnost žen a mužů c) Podnět Pracovní skupiny pro otázky romských žen k aktuálnímu vývoji odškodňování za protiprávní sterilizace	Předsedkyně výborů a pracovních skupin, členky a členové Rady
5. Podpora rovnosti žen a mužů ve fondech EU a) Dopady přesunu prostředků Evropského sociálního fondu plus do Fondu soudržnosti b) 2. revize OP Zaměstnanost Plus c) Sociální klimatický fond	místopředsedkyně Rady, sekretariát Rady, členky a členové Rady

6. Revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání	místopředsedkyně Rady, členky a členové Rady
7. Aktuální mezinárodní a EU agenda a) Schválení směrnice Evropského parlamentu a Rady o potírání násilí vůči ženám a domácího násilí b) Agenda OSN: příprava zprávy o plnění Pekingské deklarace a akční platformy; iniciativa <i>Pathfinders for Peaceful, Just and Inclusive Societies</i> c) Agenda Rady Evropy: Rámcová Úmluva Rady Evropy o umělé inteligenci, lidských právech, demokracii a vládě práva; Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy k rovnosti romských a kočujících žen a dívek	místopředsedkyně Rady, sekretariát Rady
8. Různé	místopředsedkyně Rady, členky a členové Rady

O programu proběhlo **hlasování**.

pro: 27, proti: 0, zdržel/a se: 0

Program byl schválen.

2. Plnění úkolů a usnesení z předchozích jednání rady, informace o činnosti sekretariátu

K. Šimáčková Laurenčíková připomněla, že minulé jednání Rady proběhlo 8. dubna 2024. Radě byl představen návrh aktualizace Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021–2030 (dále jako „Strategie 2021+“). Připomínky k návrhu aktualizace Strategie 2021+ obdržel sekretariát Rady od MZV, MŠMT, vedoucí ÚV ČR, kabinetu pana premiéra a členky Rady R. Kolínské. Nyní probíhá příprava vypořádání připomínek. Aktualizovaná Strategie 2021+ bude Radě zaslána k projednání per rollam pravděpodobně během června. Následně bude předložena do mezirezortního připomínkového řízení. Na minulém jednání byla předložena k připomínkám také výroční zpráva Rady za rok 2023. K ní sekretariát připomínky neobdržel, výroční zpráva bude Radě v rámci následujícího bodu předložena ke schválení.

K přijatým usnesením K. Šimáčková Laurenčíková uvedla, že jí na minulém jednání Rada doporučila společně s MSp komunikovat obsah, význam a potenciální přínos Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí (dále jako „Úmluva“). K tomuto úkolu je na dnešní jednání zařazen krátký příspěvek od N. Tkáčové z Pražského institutu bezpečnostních studií, která zpracovala studii zaměřenou mj. na komunikační doporučení ve vztahu k Úmluvě. Na minulém jednání se Rada zabývala také tzv. zákonem o domácím násilí. Projednávání tohoto zákona v Legislativní radě vlády zdárně pokračuje a návrh zákona by měl být v průběhu května předložen vládě. Poděkovala MSp za velmi dobrou spolupráci na dokončení procesu schválení tohoto zákona a všem, kteří se podíleli na jeho přípravě.

Dále připomněla, že na dubnovém jednání se Rada zabývala revizí RVP pro ZŠ. Doporučila MŠMT, aby byl v rámci revize posílen důraz na duševní gramotnost, sexuální výchovu a prevenci vztahového a sexuálního násilí. Revize RVP je zařazena na dnešní jednání jako samostatný bod. Poslední přijaté usnesení se týkalo Charty proti domácímu násilí. Rada doporučila ministerstvům a dalším ústředním orgánům státní správy zvážit přistoupení k této Chartě. O tomto usnesení byli členové a členky vlády informováni dopisem a vyzváni k podpisu Charty. Zároveň K. Šimáčková Laurenčíková jednotlivým ministerstvům nabídla součinnost na naplňování Charty. Další fázi přistoupení k Chartě je plánovaná na září 2024 v rámci Fóra

rovnosti žen a mužů. Nakonec Radu informovala, že v dubnu 2024 skončil projekt Odboru zaměřený na prevenci domácího a sexualizovaného násilí, který byl spolufinancovaný z Norských fondů. Projekt se mj. zaměřoval na vzdělávání profesí, které přicházejí do kontaktu s oběťmi násilí – zejména policie, OSPOD či pedagogických pracovníků a pracovníc. V rámci projektu byly pořádány workshopy na ZŠ a SŠ k prevenci sexualizovaného násilí, kterých se zúčastnilo přes 5 000 žáků a žákyň. V roce 2022 získal projekt první místo v rámci Cen udržitelného rozvoje.

3. Schválení Výroční zprávy Rady vlády pro rovnost žen a mužů za rok 2023

K. Šimáčková Laurenčíková členy a členky informovala, že Výroční zpráva Rady obsahuje přehled činnosti a výstupů Rady a jejího sekretariátu. Dle čl. 2 odst. 4 statutu Rady má být výroční zpráva za předchozí rok zveřejněna vždy do 31. května. Výroční zpráva byla Radě sekretariátem zaslána k připomínkám dne 8. dubna 2024. Sekretariát žádné připomínky k materiálu neobdržel a finální verze byla Radě znovu zaslána před dnešním jednáním. Poté nechala promítnout návrh usnesení.

Rada vlády pro rovnost žen a mužů schvaluje Výroční zprávu Rady za rok 2023.

V průběhu projednávání tohoto bodu se zvýšil počet přítomných členek a členů na 32.

O návrhu usnesení proběhlo **hlasování**.

pro: 32, proti: 0, zdržel/a se: 0

Usnesení bylo přijato (jako usnesení č. 5/2024).

4. Podněty výborů a pracovních skupin Rady

K. Šimáčková Laurenčíková uvedla, že čtvrtý bod jednání se týká podnětů výborů a pracovních skupin a představila jednotlivé části bodu.

a) Zpráva za rok 2023 o plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí¹

K. Šimáčková Laurenčíková informovala členy a členky, že zprávu zpracoval Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách (dále jako „Výbor pro prevenci DN“) ve spolupráci se sekretariátem Rady, a to na základě podkladů gestorů jednotlivých opatření Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023–2026 (dále jako „Akční plán“). Stejně jako v předchozích letech obsahuje zpráva také zpětnou vazbu ze strany Výboru pro prevenci DN, včetně doporučení pro účinnější naplňování jednotlivých opatření. Zpráva má být na základě usnesení vlády, kterým byl schválen Akční plán, předložena vládě ČR do konce června pro informaci. Poté předala slovo B. Marvánové Vargové, předsedkyni Výboru pro prevenci DN.

B. Marvánová Vargová seznámila Radu s hlavními závěry Zprávy za rok 2023 o plnění Akčního plánu kterou Výbor pro prevenci DN projednal a schválil v březnu 2024. Akční plán obsahuje 59 výstupů s termínem plnění v roce 2023. Splněno/plněno bylo 16 (27,1 %) úkolů, částečně splněno/plněno 16 (27,1 %) úkolů a nesplněno/neplněno 27 (45,8 %) úkolů. Uvedla,

¹ Blíže viz příloha č. 1 Plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023–2026.

že nízké plnění úkolů s termínem v roce 2023 může být způsobeno tím, že Akční plán byl schválen až v průběhu sledovaného roku. V příštím roce doufá ve větší úspěšnost plnění.

Členy a členky informovala, že jednotlivé ústřední orgány státní správy byly různě úspěšné v plnění úkolů: ÚV ČR – 100 %, MSp – 84,6 %, MV – 78,6 %, MPSV – 35,7 %, MŠMT – 33,3 %, MZd – 16,7 %. U plnění dle oblastí lze uvést, že nejvíce splněných/plněných úkolů bylo v oblasti systémového zabezpečení řešení problematiky, relativně se dařilo plnit i úkoly v oblasti prevence a naopak málo byla plněna opatření v oblasti ochrany a podpory obětí. B. Marvánová Vargová vysvětlila, že úspěšnost v plnění první zmíněné oblasti může být dána např. změnami legislativy týkající se této problematiky. U oblasti ochrany a podpory obětí poprosila členy a členky o podporu a za Výbor pro pro prevenci DN nabídla resortům součinnost s plněním úkolů.

B. Marvánová Vargová Radu informovala, že mezi klíčové splněné opatření akčního plánu patřila příprava zákona o domácím násilí, novela trestního zákoníku obsahující redefinici znásilnění, školení policie a v rámci Justiční akademie školení o kybernásilí nebo podpora práce s původci násilí. Klíčovými dosud neplněnými opatřeními naopak je posílení důrazu na prevenci násilí v RVP ZŠ, zahrnutí specializovaných služeb pro oběti do novely zákona o sociálních službách, zlepšení legislativní ochrany před nevhodným jednáním vůči seniorům/seniorkám ze strany poskytovatelů sociálních služeb, přijetí zákona o sociálním bydlení s oběťmi domácího násilí jako cílovou skupinou a vytvoření školicího programu pro lékařské profese v oblasti práce s oběťmi domácího násilí.

K. Šimáčková Laurenčíková poděkovala B. Marvánové Vargové za přednesené informace, poděkovala všem zapojeným osobám za podílení se na plnění úkolů Akčního plánu a otevřela rozpravu. Uvedla, že je velmi ráda, že se daří prosazovat důležité legislativní změny, ať už jde o zákon o domácím násilí, redefinici znásilnění či zavedení specializace trestních soudů na domácí a sexualizované násilí. Některá další opatření by měla být splněna v průběhu letošního roku. Jde např. o revizi RVP pro ZV nebo změny týkající se občanského zákoníku nebo ochrany dětí před násilím. Sdílela svou vděčnost za velmi úzkou spolupráci mezi Radou a sekretariátem, díky které se mnoho ze změn podařilo prosadit. Poté nechala promítnout návrh usnesení.

Rada vlády pro rovnost žen a mužů schvaluje Zprávu za rok 2023 o plnění Akčního plánu pro prevenci domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023–2026.

O návrhu usnesení proběhlo **hlasování**.

pro: 32, proti: 0, zdržel/a se: 0

Usnesení bylo přijato (jako usnesení č. 6/2024).

b) Podnět Výboru pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů k dopadům tzv. ozdravného balíčku na rovnost žen a mužů

K. Šimáčková Laurenčíková uvedla, že druhou částí tohoto bodu jednání je podnět Výboru pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů (dále jako „Institucionální výbor“) k dopadům tzv. ozdravného balíčku na rovnost žen a mužů. Poté předala slovo V. Mafras Černohorské, předsedkyni Institucionálního výboru, a poprosila ji o představení podnětu.

V. Mafras Černohorská poděkovala za slovo a představila podnět schválený Institucionálním výborem, včetně kontextu jeho vzniku. V květnu 2023 představila vláda ČR plán pro ozdravné finance, tzv. Česko ve formě, jehož cílem bylo snížit deficit státního rozpočtu prostřednictvím opatření mířících do různých oblastí, např. důchodového či daňového systému. Návrh byl přijat

v listopadu 2023 a většina opatření vešla v platnost s lednem 2024. Institucionální výbor byl znepokojen, že vládní návrh nesplňuje parametry povinného zhodnocení současného stavu a zhodnocení dopadů ve vztahu k zákazu diskriminace a rovnosti žen a mužů. Tato povinnost vyplývá jak z Legislativních pravidel vlády, tak z Jednacího řádu vlády. Stanovují ji také Obecné zásady pro hodnocení dopadů regulace. Důvodová zpráva k ozdravnému balíčku sice obsahuje tvrzení, že navrhované změny nemají žádný dopad na zákaz diskriminace či rovnost žen a mužů, toto tvrzení ale není podloženo analýzou současného stavu.

Institucionální výbor dospěl k závěru, že opatření v ozdravném balíčku nejsou neutrální a mají potenciální dopad na rovnost žen a mužů. Více zatíží ženy a skupiny, které se již před schválením balíčku nacházely ve zranitelném postavení. Do problematických opatření spadá např. zrušení tzv. školkovného a daňové slevy na studující, snížení mimořádné valorizace důchodů, zmrazení platů ve veřejné sféře nebo zastropování limitů pro odvody u DPP u více zaměstnavatelů. Za slabinu ozdravného balíčku považuje Institucionální výbor také nezavedení snížení sazby daně z případné hodnoty na menstruační pomůcky, což bylo diskutováno ve veřejném diskurzu. Ozdravný balíček nenavrací distribuci výhod do stavu před zrušením superhrubé mzdy, z čehož benefitují více muži. Poté nechala V. Mafraus Černohorská promítnout usnesení, které Výbor přijal 19. dubna 2024.

Rada vlády pro rovnost žen a mužů

1. upozorňuje, že některá opatření či jejich zrušení zákonem č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů (dále jen „ozdravný balíček“) mohou mít negativní dopad na rovnost žen a mužů;

2. doporučuje vládě, aby po roce účinnosti opatření ozdravného balíčku provedla hloubkovou analýzu jejich dopadů na rovnost žen a mužů a zákaz diskriminace, včetně případné revize opatření v návaznosti na výsledky analýzy;

3. doporučuje vládě, aby v obecné části důvodové zprávy návrhů zákonů konzistentně zahrnovala důkladné zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu, ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen v rozsahu, jak je předkladatelům uloženo v čl. 9 odst. 2 písm. a) Legislativních pravidel vlády.

K. Šimáčková Laurenčíková poděkovala V. Mafraus Černohorské za představení návrhu usnesení a otevřela rozpravu.

H. Doktorová uvedla, že MF nemá problém s navrženým usnesením, ve smyslu, že nebude blokovat provedení hloubkové analýzy dopadů ozdravného balíčku. Domnívá se ale, že problémy, které zde Rada dnes identifikovala, je možné řešit jinými nástroji. MF se nedomnívá, že by problémy identifikované v ozdravném balíčku souvisely s tématem rovnosti žen a mužů. Přestože věcně s usnesením resort problém nemá, bude hlasovat proti.

K. Šimáčková Laurenčíková poděkovala za vstup a uvedla, že propojení s genderovou problematikou je v této oblasti zcela zřejmé. Rada a její sekretariát proto musí ještě edukativněji a osvětověji představovat agendu rovnosti žen a mužů věcně příslušným resortům, které potřebují ke spolupráci.

M. Smolíková připomněla, že Česká ženská lobby k ozdravnému balíčku vypracovala sérii doporučení, která byla představena panu premiérovi a předána k zapracování. Střešní organizace bohužel nikdy nedostala zpětnou vazbu k tomu, jak byla tato doporučení zohledněna. Zdůraznila, že u veškeré předkládané české legislativy musí být zhodnoceny dopady ve vztahu k rovnosti žen a mužů. Podivila se nad nízkou gramotností úředníků

a úřednic v tématu rovnosti žen a mužů a dodala, že pokud nedojde k jejich větší edukaci, nebudou dopady předkládané legislativy na rovnost žen a mužů vyhodnocovány správně.

Š. Homfray podpořila návrh usnesení, a to zejména v bodě třetím. Předkladatel má povinnost důsledně zhodnocovat současný stav i navrhovanou právní úpravu ve vztahu k rovnosti žen a mužů. Rozsah i metodické postupy jak zhodnocení provést jsou dostatečně komplexně popsány. Pokud by se předkladatel své povinnosti držel, nebyla by tato debata nutná.

H. Doktorová připustila možnost, že v tématu rovnosti žen a mužů není dostatečně znalá. Domnívala se, že hlavním cílem Rady je, aby se muži a ženy k sobě chovali slušně. Nemyslela si, že by téma rovnosti žen a mužů mohlo souviset s ekonomickými a sociálními dopady. Dodala, že pravděpodobně i další zaměstnanci a zaměstnankyně resortu vnímají dopady navrhovaných opatření jako genderově neutrální, což může být způsobeno povrchním chápáním tématu. Zdůraznila, že MF také usiluje o to, aby docházelo k rychlejšímu návratu rodičů z mateřské/rodičovské dovolené. Z tohoto důvodu podporuje výraznou finanční injekci do dětských skupin.

A. Šípová podpořila návrh usnesení ve všech bodech a zdůraznila potřebnost provedení hloubkové analýzy. Vyjádřila nesouhlas s tím, že byl ozdravný balíček genderově neutrální. Poukázala na velmi viditelnou nerovnost žen a mužů ve formě vyšší sazby daně na menstruační pomůcky a poprosila, aby této otázce a širší otázce dopadů ozdraveného balíčku na rovnost žen a mužů byla stále věnovaná pozornost.

M. Smolíková dodala, že nerovnost má velký dopad na ekonomiku země. Nejde tedy jen o lidskoprávní a hodnotovou otázku.

R. Šafařík připomněl, že v chudoba má genderový rozměr. Např. v seniorské skupině jsou ženy ohroženy chudobou 4x častěji než muži. U samoživitelek je situace obdobná. Odbor dlouhodobě bojuje s nízkou schopností resortů provádět hodnocení dopadů navrhované legislativy na rovnost žen a mužů. Pořádá proto vzdělávací semináře na toto téma, které by rád nabídl i MF.

F. Pertold uvedl, že návrh usnesení nevnímá jako polarizační a připomněl, že sociální vědy se zabývají jak zamýšlenými, tak nezamýšlenými dopady legislativy. Zmínil přitom studii think-tanku IDEA řešící dopady zrušení superhrubé mzdy² nebo dopady zvýšení rodičovského příspěvku na zaměstnanost žen.

J. Kotlíková podotkla, že by Rada neměla zapomínat na pozitiva konsolidačního balíčku, tedy že se mu podařilo snížit deficit státního rozpočtu. Pokud by ozdravný balíček neprošel, byla by situace v Česku mnohem vážnější.

R. Kolínská v rámci bodu informovala o usnesení Výboru pro sociální politiku, rodinu a péči.³ Usnesení nebylo Radě předkládáno, neb v mezích vydala Finanční správa Metodiku danění firemních školek coby nepeněžního benefitu⁴, která odpovídá požadavkům usnesení. Ve shodě s usnesením bude daňový režim firemních školek vycházet z cen obecních školek v příslušné lokalitě. Ocenila rychlé jednání MF a Finanční správy v této věci.

K. Šimáčková Laurenčíková ukončila rozpravu.

² Blíže viz https://idea.cerge-ei.cz/files/IDEA_Studie_4_2022_Dopady_zruseni_superhrube_mzdy/IDEA_Studie_4_2022_Dopady_zruseni_superhrube_mzdy.pdf.

³ Blíže viz https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/vybory/sladeni-pracovniho-a-soukromeho-zivota/Zaznam_o_hlasovani_per_rollam_4_2023.pdf.

⁴ Blíže viz <https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/novinky/novinky-2024/metodika-zdaneni-firemnych-skolek-coby-nepenezniho-benefitu>.

Rada vlády pro rovnost žen a mužů

- 1. upozorňuje, že některá opatření či jejich zrušení zákonem č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů (dále jen „ozdravný balíček“) mohou mít negativní dopad na rovnost žen a mužů;**
- 2. doporučuje vládě, aby po roce účinnosti opatření ozdravného balíčku provedla hloubkovou analýzu jejich dopadů na rovnost žen a mužů a zákaz diskriminace, včetně případné revize opatření v návaznosti na výsledky analýzy;**
- 3. doporučuje vládě, aby v obecné části důvodové zprávy návrhů zákonů konzistentně zahrnovala důkladné zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu, ve vztahu k zakazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen v rozsahu, jak je předkladatelům uloženo v čl. 9 odst. 2 písm. a) Legislativních pravidel vlády.**

O návrhu usnesení proběhlo **hlasování**.

pro: 28, proti: 2, zdržel/a se: 2

Usnesení bylo přijato (jako usnesení č. 7/2024).

c) Podnět Pracovní skupiny pro otázky romských žen k aktuálnímu vývoji odškodňování za protiprávní sterilizace

K. Šimáčková Laurenčíková otevřela poslední část čtvrtého bodu jednání. Uvedla, že jde o téma, které je řešeno velmi intenzivně. Cílem je, aby vyřizování žádostí o odškodňování probíhalo rychle a hladce. Poté předala slovo M. Smolíkové, předsedkyni Pracovní skupiny pro otázky romských žen (dále jako „Pracovní skupina“) a poprosila ji o představení podnětu.

M. Smolíková uvedla, že na posledních jednání se Pracovní skupina tématem vyřizování žádostí o odškodňování osobám nezákonně sterilizovaným podrobně zabývala. Původní návrh usnesení byl formulován na podzim 2023, od té doby došlo ke zlepšení situace. Proces odškodňování je monitorován a šetřen veřejným ochráncem práv, který k věci na podzim vydal zprávu⁵. Stále ale dochází např. k nedodržování lhůt stanovených zákonem, přetrvává nevstřícné jednání při komunikaci se stěžovatelkami a, ačkoliv byla zavedena telefonní linka, není možné jejím prostřednictvím konzultovat svůj případ. Některé žadatelky se kvůli svému vysokému věku odškodnění už nedočkaly. Proto je navrhováno následující usnesení:

Rada vlády pro rovnost žen a mužů

- 1. doporučuje Ministerstvu zdravotnictví, aby odstranilo současné bariéry v řízení o odškodnění za protiprávní sterilizaci a rozšířilo okruh přijatelných důkazních prostředků;**
- 2. doporučuje Ministerstvu zdravotnictví zlepšit dostupné kanály komunikace pro žadatelky a jejich právní zástupce či zástupkyně tak, aby bylo možné se ve stanovenou dobu spojit s odpovědným pracovníkem či pracovnící ministerstva a konzultovat svůj dotaz;**
- 3. doporučuje Ministerstvu zdravotnictví důsledně plnit svoji povinnost poučovat žadatelky o právech a povinnostech ve správním řízení o odškodnění za protiprávní**

⁵ Blíže viz: <https://www.ochrance.cz/uploads-import/ESO/VI.%20in.%2015744-22-MKZ%20Z18.pdf>.

sterilizaci a seznamovat žadatelky přístupným a srozumitelným způsobem s jejich postavením v řízení a možnostech uplatnění jejich práv;

4. doporučuje Ministerstvu zdravotnictví ve výjimečných případech vyřizovat přednostně žádosti žadatelek o odškodnění.

M. Smolíková dodala, že koncem roku 2024 končí lhůta pro podávání žádostí o odškodnění pro osoby, které byly protiprávně sterilizované. Žadatelka musí prokázat, že byla nezákonně sterilizována, přičemž dokládání této skutečnosti je relativně náročný proces, mj. i proto, že řada nemocnic dokumentaci týkající se nezákonných sterilizací skartovala. Doufá, že díky dotačnímu programu se většímu množství žen podaří podat žádost ve stanovené lhůtě. Myslí si, že je v zájmu všech, aby se protiprávně sterilizované ženy dočkaly odškodnění, a proto Radu požádala o schválení usnesení.

J. Berkovec představil Radě stanovisko MZd. Členy a členky informoval, že resort s přijetím usnesení nesouhlasí, protože ho považuje za nadbytečné. Právní ani jiné bariéry pro žádosti o odškodnění osob nezákonně sterilizovaných dle MZd neexistují. Počátkem tohoto roku byly zřízeny dva komunikační kanály (telefonní linka a e-mailová adresa), na kterých je možné se o procesu odškodňování informovat. Na internetu ministerstva jsou také k dispozici obecné informace. Ministerstvo plní povinnost poučovat žadatelky o právech a povinnostech ve správním řízení. U přednostního vyřizování žádostí např. z důvodu vysokého věku nebo nepříznivého zdravotního stavu ministerstvo dlouhodobě vyjadřuje nesouhlas, neboť by tím byla porušena zásada rovnosti účastníků řízení a šlo by o nepřípustnou diskriminaci z důvodu věku. Tvrděný zdravotní stav není také možné zohledňovat, protože resort není poskytovatelem zdravotních služeb a zdravotní stav žadatelky nemůže posuzovat.

K. Šimáčková Laurenčíková potvrdila, že se řadu otázek podařilo zlepšit. Připomněla, že pan premiér v minulosti na Radě vyjádřil přání, aby proces odškodňování běžel v souladu s legislativou, byl ale velmi vstřícný a prokazoval velké pochopení k situaci mnohých poškozených žen. Proces musí být co nejefektivnější, nejrychlejší a nejlidštější.

J. Kotalíková potvrdila slova K. Šimáčkové Laurenčíkové, že pan premiér požádal MZd, aby v nejasných případech vykazovalo co největší míru schovávavosti a nenutilo ženy např. prokazovat to, co již prokázáno být nemůže.

M. Smolíková poděkovala MZd za posun dobrým směrem v mnohých oblastech. Vysvětlila, že J. Berkovec komentoval původní verzi usnesení, která pochází z podzimu 2023. Od té doby se mnoho změnilo, a proto je také dnes představovaný návrh usnesení výrazně kratší.

K. Šimáčková Laurenčíková ukončila rozpravu.

V průběhu projednávání tohoto bodu se snížil počet přítomných členek a členů na 31.

Rada vlády pro rovnost žen a mužů

1. doporučuje Ministerstvu zdravotnictví, aby odstranilo současné bariéry v řízení o odškodnění za protiprávní sterilizaci a rozšířilo okruh přijatelných důkazních prostředků;

2. doporučuje Ministerstvu zdravotnictví zlepšit dostupné kanály komunikace pro žadatelky a jejich právní zástupce či zástupkyně tak, aby bylo možné se ve stanovenou dobu spojit s odpovědným pracovníkem či pracovnící ministerstva a konzultovat svůj dotaz;

3. doporučuje Ministerstvu zdravotnictví důsledně plnit svoji povinnost poučovat žadatelky o právech a povinnostech ve správním řízení o odškodnění za protiprávní sterilizaci a seznamovat žadatelky přístupným a srozumitelným způsobem s jejich postavením v řízení a možnostech uplatnění jejich práv;

4. doporučuje Ministerstvu zdravotnictví ve výjimečných případech vyřizovat přednostně žádosti žadatelek o odškodnění.

O návrhu usnesení proběhlo **hlasování**.

pro: 27, proti: 0, zdržel/a se: 4

Usnesení bylo přijato (jako usnesení č. 8/2024).

5. Podpora rovnosti žen a mužů ve fondech EU

K. Šimáčková Laurenčíková členy a členky informovala, že v této části jednání se Rada bude věnovat podpoře rovnosti žen a mužů ve fondech EU.

a) Dopady přesunu prostředků Evropského sociálního fondu plus do Fondu soudržnosti

K. Šimáčková Laurenčíková uvedla, že k přesunu finančních prostředků ve výši 10 % alokace z ESF+ do Fondu soudržnosti došlo v roce 2021 za předchozí vlády. Konkrétně se jednalo o snížení alokace OP JAK a OPZ+ o 270 mil. EUR a navýšení o tuto částku v OP Doprava. Už v roce 2021 poradní orgány vlády, včetně této Rady, upozorňovaly na negativní dopady tohoto rozhodnutí ve vztahu k řešení společenských nerovností, prevence sociálního vyloučení či zajištění kvalitního vzdělávání pro všechny skupiny společnosti. Nyní nastává období, kdy v důsledku přesunu alokace, docházejí zejména v OPZ+ finanční prostředky pro roky 2025 a 2026. Na rizika sociálního vyloučení a prohlubování společenských nerovností je upozorňováno ze strany desítek NNO, poskytovatelů sociálních služeb a dalších subjektů. Absence finančních prostředků v OPZ+ a OP JAK může mít zásadní dopady také ve vztahu k rovnosti žen a mužů. Poté předala slovo I. Kuchyňkové za Iniciativu za rovnost, spravedlnost a lidská práva, aby část bodu podrobněji představila.

I. Kuchyňková uvedla, že Iniciativa za rovnost, spravedlnost a lidská práva se již čtvrtým rokem snaží vrátit alokaci, která byla předchozí Radou převedena do Evropského strukturálního fondu a využita pro stavbu dálnic. V rámci posledního jednání s panem premiérem, které se konalo na podzim 2023, bylo ještě možné požadovat vrácení této alokace. Kvůli průtahům na straně vlády jsou ale slibované finanční prostředky již zasmulovány. Z tohoto důvodu požádala Iniciativa za rovnost, spravedlnost a lidská práva vládu o navýšení alokace o min. 10 % buď z Evropského fondu soudržnosti nebo z jiných prostředků (např. ze státního rozpočtu nebo z Národního plánu obnovy). Uvedla několik příkladů služeb, které jsou z ESF+ hrazeny. Finanční prostředky ESF+ jsou momentálně vyčerpané, přičemž loni chybělo v programu 6,5 mld. Kč na projekty, které byly zpracovány v souladu se vládními strategiemi a potřebami cílových skupin. Letos bude vypsán omezený počet výzev na omezený počet témat. Na příštím Monitorovacím výboru OPZ+ se bude jednat o převodu 2 mld. Kč z účelu Úřadu práce do sociálního sektoru. Tyto prostředky vykryjí výpadek do roku 2026. Na období 2026–2028 nejsou nicméně k dispozici žádné finanční prostředky. Dotační programy přitom nejsou řešením. Pro vládu byla zpracována podrobná analýza, která se problému věnuje. Pokud 21. května 2024 neschválí K5 navýšení alokace, čeká Česko výrazné zhoršení situace. Proto by ráda poprosila členy a členky o podpoření navrhovaného usnesení.

K. Šimáčková Laurenčíková doplnila, že navýšení alokace ESF+ bylo již podpořeno Radou vlády pro nestátní neziskové organizace. Ačkoliv je výsledné rozhodnutí na K5, navržené usnesení považuje za smysluplné a potřebné.

M. Smolíková uvedla, že navýšení alokace považuje za důležité. Navrácení alokace bylo v minulosti doporučováno i touto Radou. Pokud k navýšení alokace ESF+ nedojde, budou finanční prostředky ve fondu chybět.

J. Kinský doplnil, že pro navrácení (části) prostředků do ESF+ se nabízí procedura přezkumu programu v polovině období, která momentálně probíhá na české straně a rozhoduje se v ní o definitivním přidělení 15 % alokace všech programů. Řídící orgány musí připravit zprávy a případné návrhy na úpravu programu do 31. března 2025. Je tudíž možné využít tohoto procesu. Členy a členky zároveň informoval, že otázku navýšení alokace se chystá vzhledem k politické povaze rozhodnutí na příštím jednání K5 otevřít ministr práce a sociálních věcí, Marian Jurečka. MPSV je v tomto tématu v zásadě v souladu s Iniciativou za rovnost, spravedlnost a lidská práva.

K. Šimáčková Laurenčíková informovala Radu také o své komunikaci ke klíčovým ministrům s žádostí o navýšení stávající alokace ESF+.

R. Šafařík doplnil, že z OPZ+ jsou financovány nejen výzvy na podporu rovnosti žen a mužů na trhu práce, ale také specializované služby pro oběti domácího a sexualizovaného násilí. Prostředky z OPZ+ tedy pomáhají plnit úkoly, které byly vyhodnocovány např. v rámci Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí.

H. Doktorová uvedla, že MF nemá problém s navýšením prostředků v ESF+, musí k němu ale dojít formou přesunů z jiných nečerpaných programů. Navýšení bez přesunu by resort nepodpořit nemohl.

Na základě vstupu H. Doktorové a za promítnutého návrhu usnesení proběhla diskuze o přesném znění návrhu usnesení. J. Kotlíková se přiklonila k obecnějšímu znění návrhu usnesení.

Rada vlády pro rovnost žen a mužů

doporučuje vládě ČR zajistit navýšení alokace Evropského sociálního fondu plus ve výši alespoň původního přesunu alokace z Evropského sociálního fondu plus do Fondu soudržnosti realizovaného v roce 2021.

O návrhu usnesení proběhlo **hlasování**.

pro: 26, proti: 0, zdržel/a se: 5

Usnesení bylo přijato (jako usnesení č. 9/2024).

b) 2. revize OP Zaměstnanost Plus

K. Šimáčková Laurenčíková informovala Radu, že MPSV aktuálně předkládá druhou revizi OPZ+ Monitorovacímu výboru OPZ+. Poté poprosila J. Kinského o stručné představení navrhovaných změn.

J. Kinský uvedl, že návrh revize, který bude Monitorovací výbor OPZ+ probírat na svém výjezdním zasedání 21. a 22. května 2024, je do velké míry v souladu s diskuzí, která proběhla k bodu 5.a. Vychází z toho, že potřeby v oblasti sociálního začleňování (priorita č. 2) jsou velké a postup implementace v oblasti zaměstnanosti (priorita č. 1) je pomalejší, než se původně

předpokládalo, mj. z důvodu souběhu několika nástrojů, které se zaměřují na podobnou oblast. Z tohoto důvodu navrhuje MPSV posílení priority 2, kde finanční prostředky chybí. Pokud bude revize schválena, bude předložena k definitivnímu schválení Evropské komisi. Prozatím nezaznamenalo MPSV k návrhu revize žádné zásadní výhrady.

c) Sociální klimatický fond

K. Šimáčková Laurenčíková Radu informovala, že Sociální klimatický fond vznikl na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady EU v květnu 2023 za účelem řešení sociálních dopadů, které mohou být způsobeny zahrnutím budov a silniční dopravy do systému emisního obchodování. Tento fond proto v letech 2026–2032 podpoří zranitelné domácnosti, uživatele dopravy a mikropodniky. Celková alokace sociálního klimatického fondu pro Česko by měla být přibližně 50 mld. Kč. Sociální klimatický fond spravuje MŽP. V současnosti probíhá příprava českého Sociálního klimatického plánu, který má být předložen Evropské komisi do června 2025. ÚV ČR se vzhledem k silnému sociálnímu a lidskoprávnímu aspektu fondu zapojil do spolupráce s MŽP. Poté poprosila M.Škabraha Dokupilovou z MŽP o představení procesu přípravy Sociálního klimatického plánu.

M.Škabraha Dokupilová uvedla, že Sociální klimatický fond vznikl v rámci vyjednávání balíčku Fit for 55 za českého předsednictví, kdy se vyjednávala novela směrnice o emisním obchodování, v rámci které bude Sociální klimatický fond rozšířen na budovy a silniční dopravu. Fond bude možné využívat jen v případě, pokud bude v Česku zaveden systém obchodování s emisními povolenkami ETS 2 a bude schválen Sociální klimatický plán. Fond se zaměřuje na podporu zranitelných skupin obyvatel, kam nepřímo spadají i ženy, neboť mohou být v těchto zranitelných skupinách nadreprezentovány. Přípravě Sociálního klimatického plánu se momentálně věnuje jedna mezirezortní pracovní skupina a dvě tematické pracovní skupiny. Do dalších pracovních skupin se bude MŽP postupně zapojovat. Resort přizval ke spolupráci také ÚV ČR, neboť aktivita dopadá silně i do lidskoprávní a genderové oblasti. S přípravou bude resortu od léta 2024 v rámci programu TSI pomáhat také evropská expertní skupina. Následovat budou konzultace a politická vyjednávání.⁶

K. Šimáčková Laurenčíková potvrdila, že ÚV ČR je již do spolupráce zapojen.

R. Šafařík potvrdil, že spolupráce probíhá také na úrovni pracovních skupin. Dodal, že Odbor uvítá jakoukoliv experzítu v oblasti energetické či dopravní chudoby. Pokud by se členové a členky chtěli do procesu zapojit nebo znali osoby, které by expertízou v těchto oblastech disponovali, bude sekretariát rád za vyjádření zájmu či přeposlání kontaktů.

M. Smolíková uvedla, že je ráda, že se ÚV ČR podařilo do projektu vstoupit již v počáteční fázi a poděkovala MŽP za jeho otevřenost ke spolupráci. Doufá, že brzký vstup vyústí v náležité zohlednění genderové perspektivy.

6. Revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

K. Šimáčková Laurenčíková uvedla, že bod navazuje na diskuzi z dubnového jednání Rady a přijaté usnesení, ve kterém Rada doporučila MŠMT v rámci revize RVP posílit důraz na rovnost žen a mužů, prevenci násilí, sexuální výchovu a duševní gramotnost. Poprosila zástupce a zástupkyni z NPI o představení plánovaných změn s důrazem na výše zmíněná témata.

M. Bulant představil členům a členkám širší kontext revize, která probíhá formou konzultace. Momentálně k revizi probíhají průřezové i tematické kulaté stoly. Informace o nich jsou k dispozici na webových stránkách NPI.⁷ Ve veřejné konzultaci bylo nejčastěji zmiňováno téma

⁶ Blíže viz příloha č. 2 Sociální klimatický fond.

⁷ Blíže viz <https://revize.rvp.cz/verejna-konzultace>.

proměny role mužů a žen. Někteří respondenti a respondentky z veřejné konzultace byli k zařazení tématu skeptičtí a tázali se, zda patří na základní školy. NPI nicméně neplánuje téma z RVP vyjmout, neboť se domnívá, že jde o téma důležité. Většina respondentů a respondentek se prozatím také domnívá, že témata ze společensko-osobnostní, genderové a sexuální oblasti jsou v revizi dostatečně pokryta. Podněty vzešlé z konzultační fáze budou během léta 2024 vyhodnoceny a zohledněny v září 2024 v revizi RVP.

M. Pastorová, uvedla že RVP je třeba vnímat jako celek, ve kterém dochází k synergii hodnot. Vzdělávací obsahy se týkají čtyř entit (klíčové kompetence, průřezová témata, vzdělávací obory a základní gramotnosti). Novinkou je úzká a bezprostředně navazující metodická podpora, která rozvádí témata obsažená v RVP. Představila příklady vzdělávacích obsahů, které mohou být relevantní pro oblast rovnosti žen a mužů jako důstojný život pro všechny, mediální gramotnost či péče a well-being a vysvětlila, jak s tématy aktuálně revidovaný RVP pracuje. Témata jsou pojímána komplexně s přesahy do vícero disciplín. Metodická podpora vysvětluje, jakými způsoby je možné výsledků vzdělávání dosáhnout. Rozpracovány jsou také tzv. důkazy o učení spolu s ilustrativními příklady. S tématem rovnosti žen a mužů pracují např. vzdělávací oblasti Společnost pro všechny či Umění a kultura. Výstupy s genderovým obsahem nebyly umenšeny, naopak došlo k jejich rozvoji v rámci metodické podpory. Nakonec uvedla, že NPI Radě rád poskytne přehled revize RVP a poděkovala MŠMT za uspořádání vzdělávacího semináře pro institut.

K. Šimáčková Laurenčíková uvedla, že je velmi důležité, aby děti byly s výše zmíněnými tématy seznamovány systematicky a pravidelně. Témata se musí dostávat ke všem dětem, které procházejí školským systémem. NPI nabídla součinnost na advokační a expertní rovině.

L. Viktorinová zastupující O. Andryse vybídla členy a členky k účasti na veřejné konzultaci a kulatých stolech.

J. Jonáková ocenila nabídku zaslání přehledu revize RVP, které by ráda využila. Dále se zeptala na užití genderického maskulina v materiálu.

M. Pastorová slíbila zaslání přehledu revize a uvedla, že materiál se snaží pracovat i s ženskými tvary podstatných jmen (např. žák/žákyně, učitel/učitelka).

M. Bulant informoval Radu o procesu zavádění revidovaného RVP. Ten bude pro 1.–6. ročníky ZŠ povinný od 1. září 2027, již od 1. září 2025 si jej školy ale budou moci vyzkoušet a aplikovat. Ve zkušební fázi bude školám k dispozici široká podpora, včetně face-to-face podpory a jiných aktivit. Územní spolupráce se dojednává přes místní akční skupiny a na ně navázané NNO.

7. Aktuální mezinárodní a EU agenda

a) Schválení směrnice Evropského parlamentu a Rady o potírání násilí vůči ženám a domácího násilí

K. Šimáčková Laurenčíková uvedla, že směrnice byla v dubnu schválena Evropským parlamentem a minulý týden také Radou EU. Připomněla, že směrnice řeší pomoc obětem domácího a sexualizovaného násilí, zavádí také definici domácího násilí a měla by tak posílit stávající systém ochrany před těmito formami násilí. Gestorem směrnice je MSp, kterému Odbor nabízí součinnost na přípravě transpozice. Lhůta pro transponování je tříletá. Česko návrh směrnice v průběhu vyjednávání podporovalo. Některé změny navazující na požadavky směrnice obsahuje již návrh zákona o domácím násilí, další změny se pravděpodobně dotknou především zákona o obětech trestných činů.

R. Šafařík členy a členky informoval, že momentálně probíhá překlad. Jakmile bude k dispozici, spojí se Odbor s MSp ohledně diskuze k harmonogramu přípravy transpozice.

Navrhl v rámci příštího jednání Rady představit směrnici v rámci samostatného bodu a spolu s MSp také představit členům a členkám návrh harmonogramu přípravy transpozice.

K. Šimáčková Laurenčíková návrh podpořila.

b) Agenda OSN: příprava zprávy o plnění Pekingské deklarace a akční platformy; iniciativa Pathfinders for Peaceful, Just and Inclusive Societies

K. Šimáčková Laurenčíková Radu informovala, že sekretariát aktuálně připravuje zprávu o plnění Pekingské deklarace a akční platformy u příležitosti 30. výročí jejího přijetí. Zpráva má být sekretariátu OSN předána v průběhu června. Před předložením bude zpráva zaslána Radě k připomínkám. Vyhodnocení naplňování Pekingské akční platformy proběhne v březnu 2025 v New Yorku v rámci pravidelného zasedání Komise OSN pro postavení žen.

Dále uvedla, že Česko se zapojilo do iniciativy Pathfinders for Peaceful, Just and Inclusive Societies, což je společná iniciativa států, akademického a nevládního sektoru směřující k naplňování cíle udržitelného rozvoje č. 16 zaměřeného na spravedlivou a inkluzivní společnost. Tato iniciativa publikuje především odborné studie sloužící k tvorbě veřejných politik na mezinárodní i vnitrostátní úrovni a aktuálně připravuje globální zprávu o domácím násilí, která by měla být představena v červenci v Ženevě. Česko by mělo v druhé polovině roku 2024 této iniciativě spolupředsedat. V rámci spolupředsednictví proběhně např. návštěva sekretariátu iniciativy v Praze k diskuzi o možnostech využít expertních znalostí iniciativy Pathfinders, na kterou jsou členové a členky zváni. ÚV ČR bude s Radou také průběžně sdílet výstupy této iniciativy.

Nakonec K. Šimáčková Laurenčíková představila záměr Česka ucházet se o volné místo ve Výboru OSN pro odstranění diskriminace žen ve funkčním období 2027–2028. Česko v tomto výboru dosud zastoupení nemělo, v roce 2026 dojde k dalším volbám členů a členek do tohoto orgánu. ÚV ČR po dohodě s MZV zvažuje předložení kandidatury B. Havelkové, docentky na právnické fakultě Oxfordské univerzity, která s návrhem předběžně souhlasila. Poté jí předala slovo ke krátkému představení.

B. Havelková uvedla, že je pro ni zvážování její kandidatury Českem velká čest. Jde o velký závazek a zároveň možnost, jak se mnohé dozvědět a získané informace sdílet dále v Česku. Nakonec poděkovala důvěru, kterou do ni navrhovatelé a navrhovatelky vložili.

K. Šimáčková Laurenčíková popřála B. Havelkové hodně štěstí. Doplnila, že Česko bude také pravděpodobně nominovat M. Matiaška, současného předsedu českého výboru proti mučení a jinému nelidskému, krutému, ponižujícímu zacházení a trestání výboru do stejnojmenného výboru OSN. Do Výboru pro lidská práva je pak nominována V. Bílková.

c) Agenda Rady Evropy: Rámcová Úmluva Rady Evropy o umělé inteligenci, lidských právech, demokracii a vládě práva; Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy k rovnosti romských a kočujících žen a dívek

K. Šimáčková Laurenčíková Radu informovala, že v březnu 2024 schválil Výbor ministrů Rady Evropy Rámcovou úmluvu o umělé inteligenci, lidských právech, demokracii a vládě práva (dále jako „Úmluva o AI“). Jde o první mezinárodní instrument specificky zaměřený na lidskoprávní rizika spojená s rozvojem využívání systémů umělé inteligence. Poprosila Radana Šafaříka, který měl možnost podílet se na přípravě Úmluvy o AI z pozice zpravodaje Komise Rady Evropy pro genderovou rovnost, o stručné představení Úmluvy o AI zejména ve vztahu k ustanovením týkajícím se zákazu diskriminace.

R. Šafařík uvedl, že Úmluva o AI byla schválena těsně poté, co byl na evropské úrovni schválen Akt o umělé inteligenci. Na rozdíl od něj se ale věnuje specificky otázkám souvisejícím s lidskými právy. Úmluva o AI je momentálně otevřená k ratifikaci. Z hlediska

agendy rovnosti žen a mužů je důležité, že čl. 10 obsahuje závazek států zajistit, aby při využívání systémů umělé inteligence nedocházelo k diskriminaci na základě pohlaví či k prohlubování genderových nerovností. Dalším závazkem je např. povinné hodnocení rizik. V návaznosti na Úmluvu o AI vznikají i tematická doporučení jako je např. doporučení k dopadům na zákaz diskriminace při využívání umělé inteligence. Odbor by se tématu umělé inteligence rád věnoval např. v jednom z bloků Fóra rovnosti žen a mužů, které se bude konat v září, nebo na prosincové konferenci k lidským právům.

8. Různé

K. Šimáčková Laurenčíková představila N. Tkáčovou z Pražského institutu bezpečnostních studií a poprosila ji o představení analýzy týkající se diskursu o Úmluvě Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí (dále jako „Úmluva RE proti násilí na ženách“). Studie byla publikována v dubnu 2024 a obsahuje také komunikační doporučení. Navazuje na březnový výzkum veřejného mínění agentury STEM, který ukázal, že 74 % české veřejnosti je pro ratifikaci Úmluvy RE proti násilí na ženách, přičemž proti je jen 26 %. Doplnila, že tyto argumenty považuje za důležité pro budoucí diskusi o obnovení diskuse o ratifikaci Úmluvy RE proti násilí na ženách v Senátu.

N. Tkáčová představila hlavní zjištění analýzy, dle kterých reflektuje debata o Úmluvě RE proti násilí na ženách širší ideologický konflikt mezi „liberálním Západem“ a „tradičními hodnotami“. Úmluva RE proti násilí na ženách je spíše symbolem tohoto konfliktu, než jeho jádrem. Poté shrnula hlavní argumenty zastánců a odpůrců Úmluvy RE proti násilí na ženách. Dodala, že ačkoliv se i odpůrci většinou domnívají, že genderově podmíněné násilí je problém, myslí si, že je téma dostatečně řešeno českým právním řádem. Na konci prezentace Radě představila šest komunikačních doporučení, které z analýzy vzešly.⁸

K. Šimáčková Laurenčíková poděkovala N. Tkáčové za prezentaci. Domnívá se, že hlavní aspekty doporučení už Rada i jeho sekretariát naplňují, mezery nicméně vidí v jejich nedostatečných kapacitách a zdrojích. Aby byla komunikace úspěšná, musí být masivní, cílená a systematická.

I. Smetáčková uvedla, že ji překvapilo, že ani jedno z komunikačních doporučení nesměřovalo k jádru hlavních kritik, tedy užívání pojmů gender a genderová identita nebo „diktování ze strany EU“.

R. Kolínská vyjádřila souhlas s I. Smetáčkovou a dodala, že analýza by měla více zohlednit, že církve není monolit. V Česku jsou i církve, které Úmluvu RE proti násilí na ženách podporují.

M. Smolíková doplnila, že ani hlasy v rámci katolické církve nejsou jednotné.

N. Tkáčová poděkovala za zpětnou vazbu, s kterou bude dále pracovat. Za možnou generalizaci se omluvila.

K. Šimáčková Laurenčíková uzavřela rozpravu k tomuto tématu a otevřela diskusi k bodu obecně.

Š. Homfray upozornila na možné zanesení elementu výpovědi bez udání důvodu do připravované novely zákoníku práce. ČMKOS je proti takovému návrhu, neboť by tímto došlo ke značnému oslabení pozice zaměstnance či zaměstnankyně. K největšímu oslabení postavení by došlo u marginalizovaných skupin (matek, sólo rodičů, neformálně pečujících,

⁸ Blíže viz příloha č. 3 Istanbulská úmluva v České republice: Dynamika debaty, hlavní aktéři a komunikační doporučení.

žen v předchůdodovém věku apod.). Zdůraznila, že pokud bude doplnění provedeno formou pozměňujícího návrhu, nebude k němu nutné provést hodnocení dopadu na rovnost žen a mužů.

M. Smolíková členy a členky informovala, že došlo k aktualizaci strategického rámce Česko 2030, u kterého MF požaduje vyjmutí problematiky genderové rovnosti. Dodala, že jednání k dokumentu by měla probíhat 17. května, s tím, že by byla ráda, kdyby bylo téma v dokumentu zachováno. Následně Radu informovala o možné novele nájemních vztahů a upozornila ji na problematiku jednoletých nájemních smluv, kterou je třeba řešit.

K. Šimáčková Laurenčíková se ztotožnila s oběma vstupy. Dodala, že sekretariát rád přetlumočí jakoukoliv expertízu členů a členek týkající se otázky zavedení výpovědi bez udání důvodu do připravované novely zákoníku práce. Slíbila také, že sekretariát se bude snažit být v otázce bydlení aktivní. Nakonec ukončila rozpravu, všem poděkovala za účast na jednání a členy a členky informovala, že další jednání proběhne pravděpodobně v září či říjnu 2024.

Souhrn úkolů vzešlých z jednání Rady:

- členky a členové Rady mohou nominovat expertky či experty v oblasti energetické či opravní chudoby do pracovních skupin k Sociálnímu klimatickému fondu nebo se do pracovních skupin sami zapojit
Zodpovídá: členky a členové Rady v součinnosti se sekretariátem Rady
Termín: příští jednání Rady
- směrnice Evropského parlamentu a Rady o potírání násilí vůči ženám a domácího násilí bude na příští jednání Rady zařazena jako samostatný bod a členové a členky budou informováni mj. o harmonogramu přípravy transpozice
Zodpovídá: sekretariát Rady ve spolupráci s MSp
Termín: příští jednání Rady
- členky a členové Rady budou včas pozváni na návštěvu sekretariátu iniciativy Pathfinders for Peaceful, Just and Inclusive Societies v Praze
Zodpovídá: sekretariát Rady
Termín: druhá polovina roku 2024

V Praze dne 23. 5. 2024

Zapsala: A. Andršová, Oddělení sekretariátu Rady vlády pro rovnost žen a mužů

Schválila:

.....
Mgr. Klára Šimáčková Laurenčíková, místopředsedkyně Rady